

USA i dag

Er USA et demokrati?

Hvorfor stemmer Amerikanere som de gjør

Valg system

Etter valget

Er USA et demokrati?

- Media: hvor søker amerikanere informasjon?
- Likestilling
- Tillit
- Fri og fair valg
- Etter valget

- Newt Gingrich: angreps politikk
- Eliten kontra vanlige folk. Men hvem er eliten?
- Klasse, status, identitet, geografi og økonomisk bidrag
- Frykt: underutdannet hvit middel klasse
  - Den USA som de kjenner forsvinner; demografisk, økonomisk
  - Nye elementer er sett som fienden og det er lett å spille på frykt som lett kan bli til hat pga ekstrem retorikk
  - Bare 33% mener at USA går i riktig retning
- Den hvite middel klassen blir satt opp mot minoriteter

Media

- «Amerikanere er de mest underholdt og de minste informert mennesker i den vestlige verden» Joseph Kennedy III
- 62% søker informasjon på sosiale medier
- Fox News
- Donald Trump: “He says it as it is”
- Konspirasjonsteorier
  - 75% av Republikanere mener at Trump vant
  - Amerikanere lever i en fornektelses tilstand.
    - Deres tro på konspiasjonsteorier gjør dem en lett bytte for manipulering
    - 6. januar er et eksemmpel på hvor farlig det kan værer

Likestilling

Den øverste 10% eier 70% av den private rikdom

De nederste 50% eier bare 1,6%

Middelklassen

- 50% henger så vidt med

- Mange av de jobbene som de er avhengig av forsvinner

- Lønn, justert for inflasjon, har ikke steger på 40 år

- Minstelønn er \$7.25 per time

Tillit

- Tillit er lime i et samfunn
  - Uten tillit kan ikke et samfunn fungere som en helhet
  - Tvil kan lett åpne døren for konspirasjonsteorier
- 9% har tillit til Kongressen
- 32% har tillit til Høyesteretten
- 28% har tillit til rikets tilstand
- 24% har tillit til avisene
- 64% har tillit til hverandre
  - Hillary Clinton: deplorables
  - Politiske debatt ofte ender som drittsslenging
  - Kompromisser er vanskelig å oppnå i et polarisert samfunn.
  - Man mot man. Oss vs. dem

Fri og fair valg

- Penger: gjør politikere avhengige av bidragsytere
- Gerrymandering: Ikke grunnlovstridig
- Secretary of State: kan manipulere valget
- Utenlands innblanding
- Falsk informasjon: løgn, konspirasjonsteorier, frykt
- Voter suppression: Republikanere prøver å begrense valg deltakelse
- 250 republikanse lovforslag i 43 delstater
  - Krever en foto ID
  - Utilstrekkelig antall valg lokaler og drop boxes for forhåndsstemmer
  - Begrenser forhåndsstemming, stemmer per post og helgevotering
  - Det er straffbart å gi mat og drikke til velgere i køen

Valg systemet

- Electoral College

- Hver delstat får antall valg mandater basert på representanter i kongressen
California har 55, North Dakota 3
Hvis en vinner California med 100 stemmer får han/henne 55
og hvis en vinner North Dakota med 10.000 for han/henne 3
Både George W. Bush og Donald Trump vant med et mindre tall av faktiske stemmer

Hvorfor stemmer amerikanere som de gjør?

- 1620
  - Europere rømte fra politisk, økonomisk og religiøs undertrykkelse
  - De søkte frihet, uavhengighet og individuelle muligheter
  - De utviklet et verdisyn basert på dette og et antistatsmakt syn fordi konger og andre ledere hadde undertrykt dem
  - Dette syn er tydelig i the Bill of Rights som skulle beskytte borgerne mot staten ingripen i deres privat liv
- 2020
  - De samme verdier eksisterer i dag og er godt formulert av Ronald Reagan: «Staten er ikke løsningen, den er problemet»
  - Folk ser på staten som en ingriper i deres personlige frihet
  - Hvet amerikanere hva en stat sin funksjon egentlig er?

Hvorfor stemmer amerikanere som de gjør?

- Staten kan oppfattes som noe som griper inn i individets frihet
  - Forstår amerikanere hva en stat er og hva en stat burde gjøre?
  - De mener ofte at den staten som gjør minst er den beste stat og medlemmer av middelklassen kan stemme for Republikanere mot sine egne økonomiske interesser
- I tillegg er amerikanere «individualister»
I'm an American and I do what I want to do»
- Kan lett føre til et land hvor individer går sine egne veier: anarki? 6. januar
- Så mye mistro, fortvilelse, hat, splittelse, misforstått individualism at alt kan skje. USA er en kruttønne med kort lunte. Og noen lekker med fyrstikker

Bidens politikk

- Utenriks
  - Paris avtale: utført
  - WHO støtt: utført
  - TPP: reforhandler for å begrenser Chinas ekspansjon i Sør-øst Asia
  - Iran: ta opp avtalen hvis Iran er villig til å gjøre det samme
  - NATO: Klar støtte til NATO: gjort
  - Hans politikk vil være mer multilateral og forutsigbar og vil kunne sikre en mer stabil verden

Bidens politikk: Håp?

- Innenriks
  - Utvikle Obama Care
  - Sikre Medicare, Medicaid og Food Stamps , men
  - Er begrenset på grunn av en svak økonomi og høy statsgjeld: \$29 billioner
  - Green New Deal??? Hvordan kan han betale for det?
    - Hva kan han gjøre for å rette opp økonomien?
      - Kutte militær budsjett?
      - Innføre formueskatt

- Hva har Biden oppnådd?

- Total endring i holdning: fra splittelse, rasisme, å oppildne til vold, logn og konspirasjons teorier, nesten diktatorisk oppførelse, raskeri til refleksjon, fakta baserte fremstillinger, samhold, empati som kan forene nasjonen
- Kompensasjonspakke som fikk penger i lommene til folk, beskytte dem må utkastelse, forlenget arbeidsledighets trygg.
- Forenet USA i verden
- 135 millioner amerikanere er vaksinert med første dosen, og halv parten av den med den andre dosen

Hva har han igjen ?

- Infrastukturpakke
- Våpenkontroll
- Økt minste lønn til \$15
- Washington D.C. som 51. delstat
- Valg reform
- Skatteendringer: formueskatt på 3% på formue mer enn \$1 milliard og 2% på formue over 50 millioner; økt selskapskatt til 28%

Valg 2022

- Demografiske endringer favoriserer Demokratene
- Valgordninger som Republikanere har innført favorisere dem
- Sittende regjeringer pleier å miste seter i Kongressen
- Demokratene trenger en brakseier for å kunne gjennomføre sitt program.
- Det republikanske partiet er splittet
- Det demokratiske parti er ganske samlet
- Kandidater som stilles til valg i Senatet
  - Republikanere 20   Demokratene 14